

Konjunktur og beskæftigelse

Byggeriet slået tilbage til start

Nye tal viser, at beskæftigelsen i bygge- og anlægssektoren fortsætter med at falde. Byggebeskæftigelsen ligger nu under niveauet fra det seneste konjunkturmæssige lavpunkt i starten af 2004. Desværre tyder intet på, at bunden er nået.

af Chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

16. oktober 2009

Analysens hovedkonklusioner

- Beskæftigelsen i bygge- og anlægssektoren er hårdt ramt af den økonomiske krise. Byggebeskæftigelsen ligger i 3. kvartal 2009 nu under niveauet fra det seneste konjunkturmæssige lavpunkt i starten af 2004. Samtidig må vi konstatere, at alt fortsat peger på nedgang inden for bygge- og anlægssektoren.
- En vækstpakke på ca. 10 mia. kr. rettet mod offentlige bygge- og anlægsinvesteringer næste år vil i bedste fald løfte bygge- og anlægsbeskæftigelsen med ca. 8.000 personer i 2010. Det vil kunne bremse nedgangen inden for bygge- og anlæg, men ikke forhindre byggebeskæftigelsen i at falde yderligere.
- Samlet set er der intet belæg for, at bygge- og anlægssektoren selv med en vækstpakke skulle være i nærheden af en overophedning – snarere tværtimod. Alt peger på en massiv overkapacitet i bygge- og anlægssektoren, der vil være oplagt at udnytte til at sætte gang i nogle af de offentlige investeringsopgaver, der alligevel skal laves i fremtiden.

Kontakt

Chefanalytiker
Frederik I. Pedersen
Tlf. 33 55 77 12
Mobil 28 42 42 72
fip@ae.dk

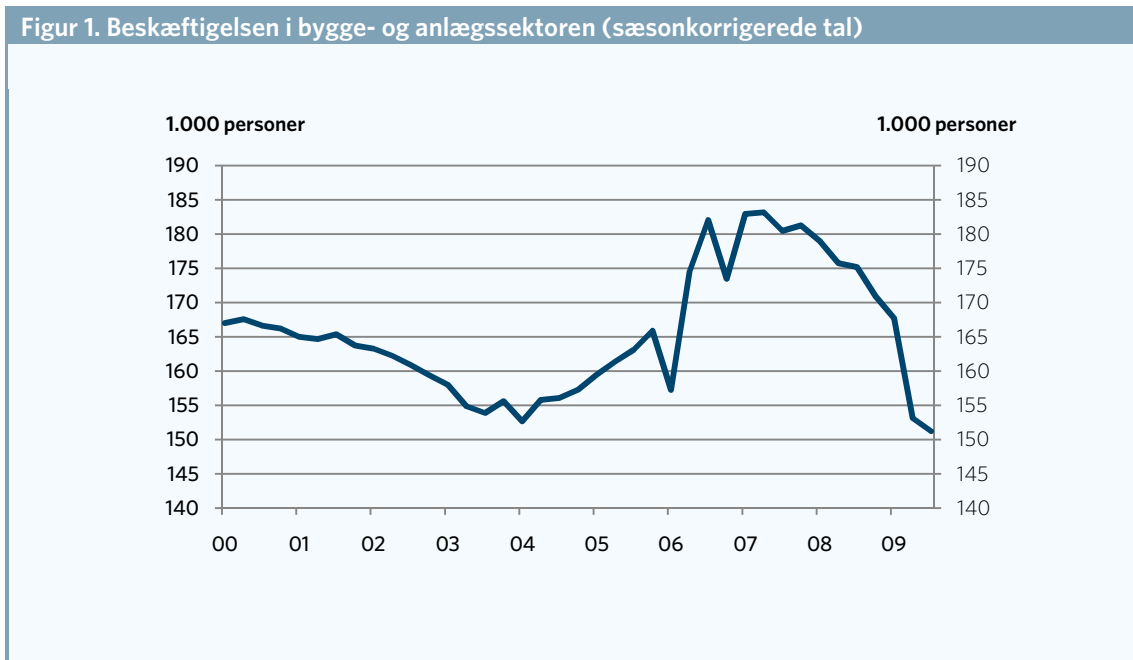
Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Byggeriet slået tilbage til start

Byggebeskæftigelsen, der er en stikprøvebaseret opgørelse af beskæftigelsen inden for bygge- og anlægssektoren, viser fortsat fald i beskæftigelsen. Beskæftigelsen er nu slået tilbage til niveauet før opsvinget startede i 2004. Beskæftigelsen lå i 3. kvartal 2009 på godt 151.000 personer (sæsonkorrigeret). Det er knap 1.500 personer mindre end i 1. Kvartal 2004, hvor beskæftigelsen senest bundede.

Siden toppunktet i starten af 2007 er beskæftigelsen faldet med i alt 32.000 personer, eller hvad der svarer til en beskæftigelsesnedgang på 17½ pct. Det viser figur 1.

Figur 1. Beskæftigelsen i bygge- og anlægssektoren (sæsonkorrigerede tal)

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Selvom der er tale om en stikprøve, der er forbundet med usikkerhed, viser tallene klart, at beskæftigelsen er faldet voldsomt inden for bygge- og anlægssektoren. Samtidig må vi konstatere, at fremtiden ikke tegner speciel lys inden for byggeriet – alt peger derimod på fortsat nedgang.

Generelt ligger indikatorerne for bygge- og anlægssektoren helt i bund. På trods af renoveringspulje, løft i kommunernes anlægsloft og - ifølge regeringen - fremrykkede trafikinvesteringer, lå ordrebeholdningen i bygge- og anlægssektoren rekord lavt ved indgangen til 4. Kvartal 2009. Det viser figur 2.

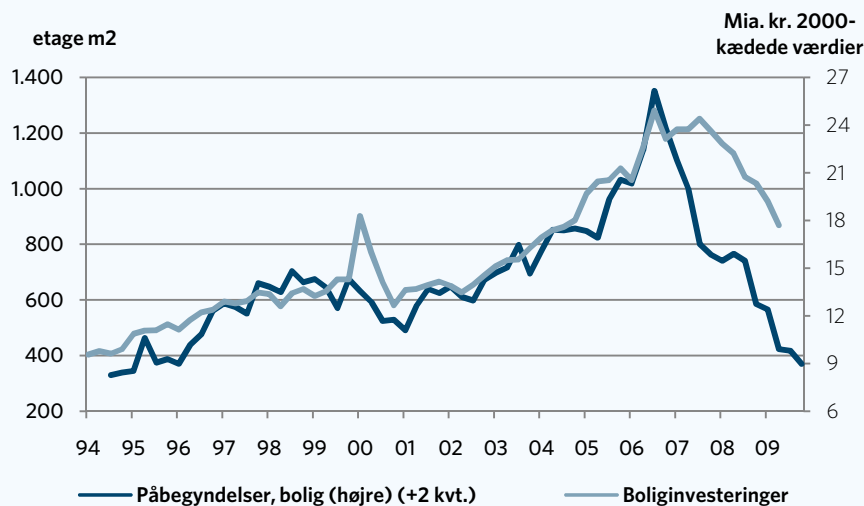
Figur 2. Ordrebeholdningen i bygge- og anlægssektoren (sæsonkorrigeret)

Kilde: AE pba. Danmarks statistik.

Samtidig er der påbegyndte boligbyggeri fortsat med at falde, hvilket vil trække boliginvesteringerne yderligere i nedadgående retning. Det fremgår af figur 3.

Figur 3. Påbegyndt boligbyggeri og boliginvesteringerne

Anm.: Påbegyndelserne er fremrykket to kvartaler.
Kilde: AE pba. af Danmarks Statistik.

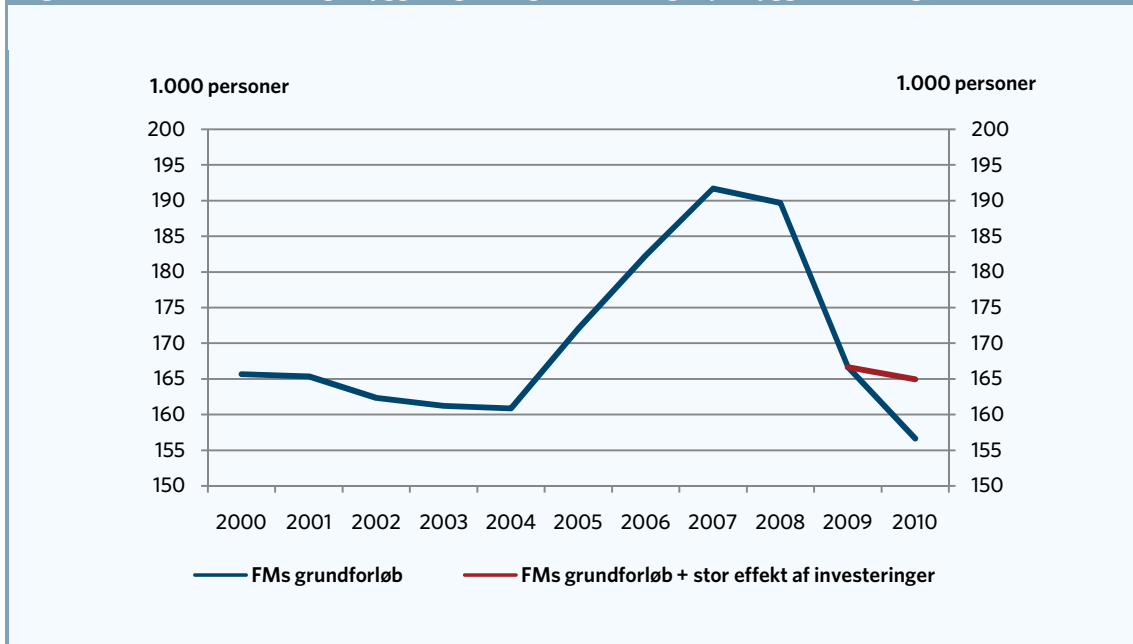
Vækstpakke på over 10 milliarder kan kun tage toppen af beskæftigelsesfaldet

Nogle økonomer har tidligere på året luftet frygten for overophedning af bygge- og anlægssektoren i forbindelse med en vækstpakke rettet mod offentlige investeringer, som den De Økonomiske Vis-mænd og AE har forslået. Det virker helt absurd i lyset af den nuværende situation og de udsigter i økonomien, der tegner sig.

Figur 4 viser Finansministeriets seneste arbejdsmarkedsprognose for bygge- anlægssektoren samt effekten af en vækstpakke med offentlige investeringer på 10½ mia.kr., hvor der er forudsat optimal beskæftigelseseffekt for bygge- og anlægssektoren.

En vækstpakke på 10½ mia.kr. rettet mod offentlige investeringer i 2010 vil kunne løfte bygge- og anlægsbeskæftigelsen næste år med 5.000-8.000 personer. Det er tal, der skal holdes op i mod Finansministeriets forventning om et fald i bygge- og anlægsbeskæftigelsen næste år på yderligere 10.000 personer. En vækstpakke på 10½ mia.kr. i 2010 vil altså kun bremse beskæftigelsesfaldet inden for bygge- og anlægssektoren næste år, men langt fra kunne forhindre, at beskæftigelsen falder yderligere.

Figur 4. Effekten af offentlige bygge- og anlægsinvesteringer på byggebeskæftigelsen

Anm.: Finansministeriets prognose for årene 2009 og 2010. Der er regnet på det optimistiske tilfælde hvor de offentlige investeringer går til reparation og vedligeholdelsesarbejder, som har den største beskæftigelseseffekt.
Kilde: AE pba. af Finansministeriet (Økonomisk Redegørelse, august 2009) og Danmarks Statistik.

Man kan indvende, at hvis der var andre erhverv, der kunne opsuge den ledige arbejdskraft fra byggeriet, så var problemerne i højere grad til at overskue. Det er imidlertid på ingen måde tilfældet. Det er nemlig stort set hele den private sektor, der oplever massive beskæftigelsesfald.

Ser man på ledighedstallene, er der intet der tyder på, at byggefolkene går andre steder hen og får nyt job. I august 2009 lå arbejdsløsheden for de byggefaglærte (Byggefagenes a-kasse, El-faget og Træ-Industri-Byg) på hele 10,3 pct. (sæsonkorrigeret). Til sammenligning lå arbejdsløsheden for de byggefaglærte i august sidste år på 1,9 pct., ligesom den samlede arbejdsløshedsprocent i august i år på 3,7 pct.

Alt peger på en massiv overkapacitet i bygge- og anlægssektoren. Denne overkapacitet vil det være oplagt at udnytte til at sætte gang i nogle af de offentlige investeringsopgaver, der alligevel skal laves i fremtiden. På den måde kan vi på kort sigt forhindre, at alt for mange ryger ud i længerevarende ledighed. Samtidig kan fremrykningen være med til at frigøre arbejdskraft til andre erhverv i fremtiden, hvor der forhåbentlig bliver brug for den.